

Fondsparandet för kvinnor och män

071009

Följande rapport grundar sig på undersökningar avseende fondsparandet i Sverige som på uppdrag av Fondbolagens Förening genomförts av undersökningsföretaget Prospera under åren 2006 och 2007.

Sammanfattning

Fondsparande är lika vanligt bland kvinnor som bland män, dock skiljer sig sparandet i vissa avseenden mellan könen. Den mest påtagliga skillnaden är inställningen till risk.

- 55 procent av männen och enbart 37 procent av kvinnorna säger sig vara villiga att ta högre risk i syfte att få bättre avkastning. 51 procent av kvinnorna mot 34 procent av männen anser att låg risk är viktigast.
- Män sparar, i större utsträckning än kvinnor, direkt i aktier och i aktiefonder. Av männen sparar 36 procent direkt i aktier och 61 procent i aktiefonder. För kvinnorna är motsvarande representation 24 respektive 47 procent.
- Männen är något mer aktiva inom premiepensionssystemet, såväl när det gäller att välja fonder som att göra förändringar i innehavet.
- Kvinnor anser sig vara mer osäkra än män när det gäller val av fonder.
- Kvinnor är mer intresserade än män av att få rådgivning, dessutom ställer kvinnorna högre krav på rådgivningen och rådgivarna.
- Kvinnor säger sig, i större utsträckning än män, vara nöjda med sitt fondsparande.

Gemensamt för män och kvinnor är motivet till sparandet, vilket huvudsakligen är att bygga upp en buffert samt att spara till pensionen.

För kommentarer kontakta:

Pia Nilsson, Vd Fondbolagens Förening, 08-506 988 00,
pia.nilsson@fondbolagen.se

Rapporten är sammanställd av:

Fredrik Hård, Fondbolagens Förening, 08-506 988 07,
fredrik.hard@fondbolagen.se

Innehåll

Sammanfattning	2
Generella skillnader i fondsparande mellan kvinnor och män	4
Andel som fondsparar	4
Val av sparform	4
Ändamål med fondsparandet	5
Inställning till risk	6
Val av fondtyp	6
Anledning till val av fondtyp	7
Fondsparandet för kvinnor och män inom Premiepensionssystemet	8
Andel med olika fondtyper	8
Andel som gjort ett aktivt val	8
Fondbyten	9
Vanligaste orsakerna till fondbyten	9
Vanligaste orsakerna till ej genomförda fondbyten	9
Inställning efter genomfört fondbyte	10
Faktorer som skulle bidra till fondbyte	10

Källor:

Tabell 1-7 samt diagram 1-3, Prospera 2006, ”Attitydundersökning Fonder 2006” (Urval 1620 personer i ålder 18-74 år)

Tabell 8-11, Prospera 2007, ”Fondbyten 2007 – En attitydundersökning” (Urval 434 personer)

Generella skillnader i fondsparande mellan kvinnor och män

Andel som fondsparar

Andelen fondsparare är i princip lika stor bland kvinnor och män. Beräknat på fonder inklusive sparande till premiepensionen utgör andelen fondsparare 94 procent av kvinnorna och 93 procent av männen. Exklusive sparandet till premiepensionen har kvinnorna en andel om 77 procent och männen en andel motsvarande 76 procent. Även när det gäller det privata fondsparandet är skillnaderna i andel sparare relativt små mellan kvinnor och män, dock med en något högre andel bland kvinnorna.

Tabell 1: Andel av kvinnor/män som sparar i fonder (%)		
	Kvinnor	Män
Fondsparare samtliga	94	93
Fondsparare exkl. sparande till premiepensionen	77	76
Fondsparare tjänste/avtalspension	45	46
Fondsparare privat	67	63
Direktsparende i fonder	53	51
IPS (Individuellt pensinssparande)	15	14
Fondförsäkring, pensionssparande, avdragsgill	18	19
Fondförsäkring, kapitalförsäkring, ej avdragsgill	8	9

Val av sparform

När det gäller vilken sparform som föredras av kvinnor respektive män ses den största skillnaden i att männen i betydligt större utsträckning än kvinnorna väljer direktsparende i aktier, 36 procent mot 24 procent. Bland männen finns även en något större andel som sparar genom amortering av lån, medan kvinnor i större utsträckning än män sparar via kundkort.

Tabell 2: Andel kvinnor/män med olika sparformer (%)			
	Alla	Kvinnor	Män
Fonder (exkl. PPM)	77	77	76
Sparkonto	75	75	76
Direktägda aktier	30	24	36
Traditionell pensionsförsäkring	38	38	38
Aktieindexobligationer	4	4	4
Privatobligationer	2	2	2
Premieobligationer	9	9	9
Sparande hos Riksgälden	3	3	3
Sparande via kundkort	21	24	18
Amortering av lån	43	41	46

På frågan om vilken sparform som anses vara bäst uppger högst andel av såväl kvinnor som män fonder som det bästa sparandealternativet, 26 procent respektive 29 procent är av den uppfattningen. I anslutning till detta bör dock konstateras att en betydande andel av de tillfrågade inte haft någon uppfattning om vilken sparform de anser vara den bästa. Detta gäller i synnerhet kvinnorna, av vilka 42 procent är osäkra på vilken sparform som är bäst.

Tabell 3: Andel som anser att respektive sparform är bäst (%)			
	Alla	Kvinnor	Män
Fonder	27	26	29
Sparkonto	15	15	13
Direktägda aktier	7	5	10
Amortering av lån	6	4	7
Traditionell pensionsförsäkring	4	4	5
Obligationer	3	3	3
Sparande via kundkort	1	1	1
Annat	2	2	2
Vet ej/ej svar	36	42	30

(Samtliga sparare)

När det gäller sparande till barnen är både kvinnor och män övertygade om att fonder är den bästa sparformen. Av dem som sparar till sina barn uppger 72 procent av kvinnorna och 66 procent av männen fonder som det bästa sparalternativet.

Tabell 3.1: Andel som anser att respektive sparform är bäst för sparande till barn (%)			
	Alla	Kvinnor	Män
Fonder	69	72	66
Sparkonto	18	16	19
Annat	9	8	9
Vet ej/ej svar	5	5	5

(Samtliga sparare med sparande till sina barn)

Anledningar till att fonder bedöms vara den bästa sparformen är god värdeutveckling, enkelhet och bekvämlighet samt att fonder är ett tryggare alternativ än sparande direkt i aktier.

Ändamål med fondsparandet

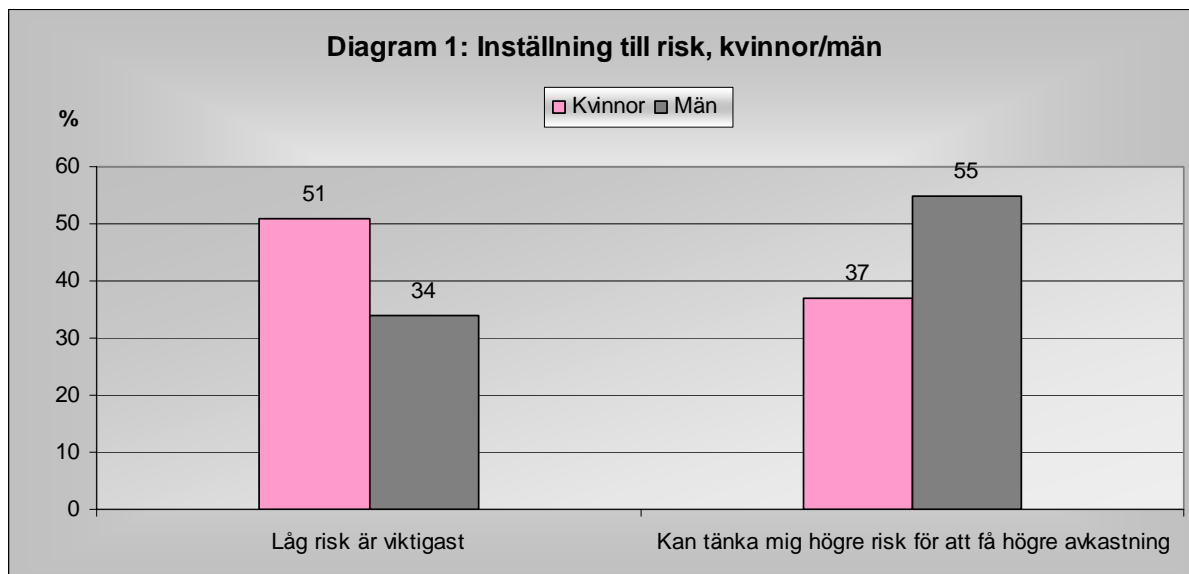
De huvudsakliga motiven för fondsparande är samma för både kvinnor och män, nämligen sparande till pension samt att bygga upp en buffert. För sparande i syfte att få en hög avkastning är representationen högre bland männen, medan sparande till barn och barnbarn är ett vanligare motiv bland kvinnorna.

Tabell 4: Ändamål med fondsparandet (%)			
	Alla	Kvinnor	Män
Till pensionen	54	52	55
Som buffert	52	55	50
För att få bra avkastning	26	22	30
Till barn/barnbarn	14	16	11
Som komplement till annat sparande/riskspridning	13	12	14

(Fondsparare exkl. sparande till premiepensionen)

Inställning till risk

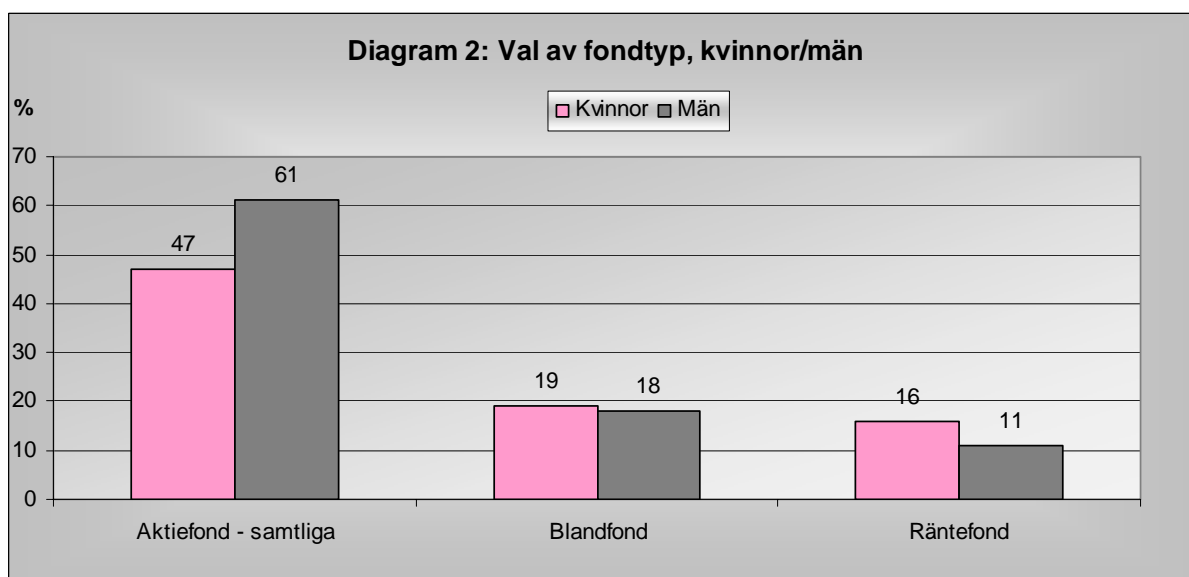
Inställningen till risk och risktagande utgör en markant skillnad när det gäller sparande bland kvinnor respektive män. Männerna är i betydligt större utsträckning benägna att ta risker i sitt sparande. 55 procent av männen uppger att de kan tänka sig att ta större risk i syfte att få en högre avkastning. För kvinnorna är motsvarande andel endast 37 procent och en majoritet av kvinnorna anser att låg risk är viktigast.

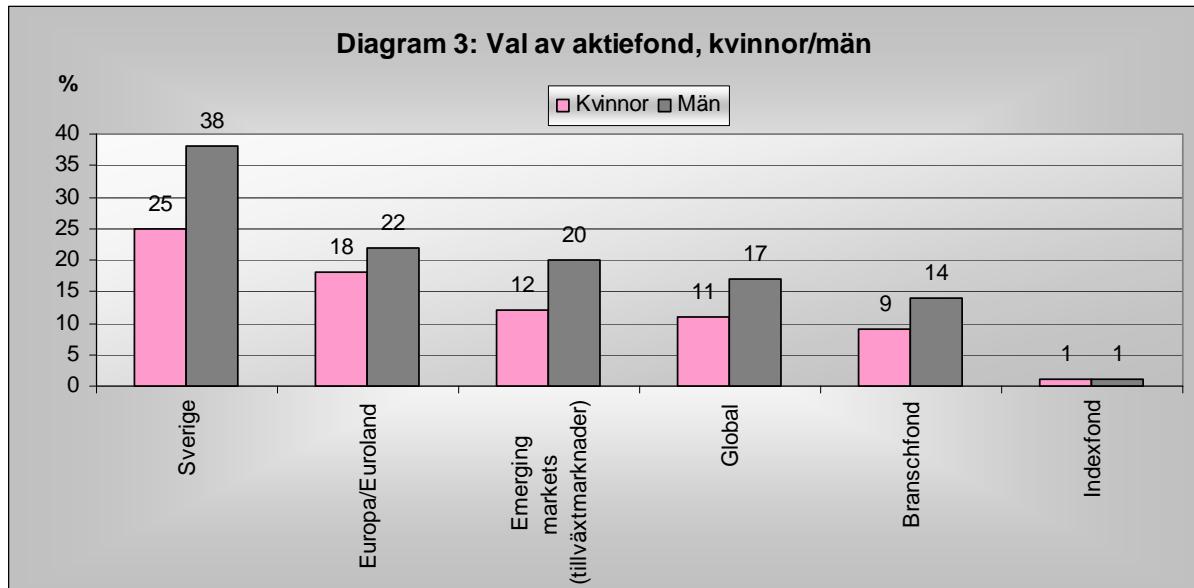
(Fondsparare exkl. sparande till premiepensionen)

Val av fondtyp

De ovan nämnda skillnaderna mellan män och kvinnor avseende inställningen till risktagande speglar också valet av fonder och fondtyper. Män tenderar att, i högre grad än kvinnor, spara i aktiefonder medan kvinnorna har en högre representation än männen i räntefonder.

Aktiefonder (Sverige) är den enskilt populäraste fondtypen bland såväl kvinnor som män. 61 procent av männen och 47 procent av kvinnorna sparar i aktiefonder. Även inom denna kategori återfinns skillnader mellan könen, bland männen finns en större andel som sparar i aktiefonder som generellt sett har högre risk. Exempelvis är skillnaderna stora när det gäller sparande i tillväxtmarknadsfonder (Emerging markets) där männen har en andel om 20 procent medan kvinnornas andel endast är 12 procent.

(Fondsparare exkl. sparande till premiepensionen)

Anledning till val av fondtyp

Vid val av fonder skiljer sig även tillvägagångssättet för inhämtning av information mellan kvinnor och män. Kvinnor väljer i högre grad än män fonder utifrån rekommendationer från personal på fondbolag/bank och från bekanta, medan män oftare fattar sina beslut utifrån tidningar och affärspress samt utifrån fondbolagens hemsidor. Den vanligaste orsaken till val av fonder är dock, för både kvinnor och män, rekommendation från personal på fondbolag eller bank.

Tabell 5: Anledning till val av fondtyp, kvinnor/män (%)

	Kvinnor	Män
Rekommendation från fondbolag/bank	49	42
Rekommendation från bekant	17	9
Rekommendation från mäklare/rådgivare	6	8
Via arbetet/facket	12	17
Kursutveckling i tidning	4	14
Artikel i tidning	3	8
Info på fondbolagets/bankens hemsida	3	7
Genom tidigare fondinnehav	4	5

(Fondsparare exkl. sparande till premiepensionen)

Fondsparandet för kvinnor och män inom Premiepensionssystemet

Andel med olika fondtyper

De skillnader som ovan påvisats mellan kvinnor och män återfinns i stor utsträckning även inom premiepensionssystemet. Detta gäller särskilt skillnaderna avseende inställningen till risk. Även inom premiepensionssystemet är män generellt sett benägna att ta högre risker och väljer därför i betydligt större utsträckning fonder vilka kännetecknas av hög risk.

Tabell 6: Andel med olika fondtyper av de som gjort aktivt val inom PPM (%)			
	2006		
	Alla	Kvinnor	Män
Aktiefond			
Sverige	26	23	29
Europa/Euroland	18	17	19
Emerging markets (tillväxtmarknader)	17	11	20
Global	14	12	16
Branschfond	15	11	20
Indexfond	1	-	2
Blandfond	21	22	20
Räntefond	6	7	5
Premievals-fonden hos 7:e AP-fonden	7	7	7
Annan	7	7	7

Andel som gjort ett aktivt val

En något större andel av männen har gjort ett aktivt val av fonder inom PPM, 69 procent mot kvinnornas andel om 65 procent. 34 procent av kvinnorna och 30 procent av männen har låtit bli att göra ett aktivt val av egna fonder och har följaktligen Premiesparfonden.

Tabell 7: Andel som gjort ett aktivt val av fonder inom PPM (%)			
	2006		
	Alla	Kvinnor	Män
Har gjort aktivt val inom PPM	67	65	69
Har ej valt aktivt (valt premiesparfonden)	32	34	30
Vet ej/ej svar	1	1	1

Även andelen som bytt eller förändrat sitt fondbesittande inom PPM är högre bland männen än bland kvinnorna, 27 respektive 23 procent.

Fondbyten

Här följer en sammanställning över fondsparande för kvinnor och män uppdelat på de som bytt respektive ej bytt fonder

I undersökningen från år 2006 konstaterades att 29 procent av fondspararna (exklusive sparande till premiepensionen) har bytt sina fonder under de senaste tre åren. Bland kvinnorna är andelen 28 procent och männens andel är 31 procent. Detta föranledde att undersökningen som genomfördes år 2007 fokuserades på vad som skiljer fondsparare som bytt respektive ej bytt sina fonder. Även i denna studie påvisas vissa skillnader mellan kvinnor och män.

Omkring hälften (46 %) av samtliga fondsparare har uppgett att de skulle byta fonder oftare om de erbjöds möjlighet till uppskov med kapitalvinstskatten. Något större andel av männen företräder denna åsikt, 49 procent mot kvinnornas andel om 44 procent.

Vanligaste orsakerna till fondbyten

Såväl kvinnor som män byter i första hand fonder för att få bättre avkastning. Detta motiv till fondbyte anges dock oftare av män än av kvinnor. En påtaglig skillnad mellan könen är att kvinnor betydligt oftare än män byter sina fonder på grund av rekommendation från rådgivare. 42 procent av kvinnorna mot 28 procent av männen anger detta som skäl till genomfört fondbyte.

Tabell 8: Vanligaste orsakerna till fondbyte (%)			
	Alla	Kvinnor	Män
För att få fonder med bättre avkastning	71	65	76
Missnöjd med tidigare avkastning	39	40	38
Rekommendation av rådgivare	35	42	28
Ökad riskspridning	22	22	22

(Fondsparare som bytt fonder)

Vanligaste orsakerna till ej genomförda fondbyten

Även när det gäller orsaker till att kvinnor respektive män inte bytt fonder återfinns skillnader mellan könen. Framst kan konstateras att den vanligaste orsaken, särskilt bland kvinnor men även bland män, är att de är nöjda med sitt fondbesittande samt att de ser fondsparandet som långsiktigt. Dessutom avstår kvinnor i större utsträckning än män ifrån fondbyte med anledning av ointresse eller osäkerhet avseende alternativ.

Tabell 9: Vanligaste orsakerna till att fondbyte ej genomförts (%)			
	Alla	Kvinnor	Män
Är nöjd	51	54	48
Ser sparande som långsiktigt	50	53	46
Ointresserad	30	35	24
Osäker på vad som skulle väljas istället	29	34	23

(Fondsparare som inte bytt fonder)

Inställning efter genomfört fondbyte

En större andel av kvinnorna (58 %), jämfört med männen (48 %), uppger att de blivit mer nöjda med sitt fondsparande efter att de bytt fonder. Endast 4 procent, för både män och kvinnor, har angett att de blivit mindre nöjda efter genomfört fondbyte. Dessutom sägs intresset öka vid fondbyte, 36 procent av kvinnorna och 26 procent av männen uppger att fondbyte resulterat i ett ökat intresse.

Tabell 10: Hur fondbyte påverkat inställningen till sitt fondsparande (%)			
	Alla	Kvinnor	Män
Mer nöjd med fondsparandet	53	58	48
Ingen skillnad	38	34	42
Mindre nöjd med fondsparandet	4	4	4

(Fondsparare som bytt fonder)

Faktorer som skulle bidra till fondbyte

Avslutningsvis kan konstateras att kvinnorna ställer högre krav på rådgivare och rådgivning. Fler kvinnor än män anser att initiativet till fondbyte bör tas av rådgivare på bank/fondbolag. Av dem som ej bytt fonder, uppger 50 procent av kvinnorna och 34 procent av männen att rekommendation från rådgivare skulle kunna bidra till att fondbyte genomförs.

Tabell 11: Faktorer som skulle bidra till fondbyte (%)			
	Alla	Kvinnor	Män
Bättre avkastning i andra fonder	62	61	63
Rekommendation från bank/rådgivare	43	50	34
Avgifterna	41	46	34
Lägre skatt	31	36	25
Riskspridning	30	29	31

(Fondsparare som ej bytt fonder)